

การทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของกลุ่มกิจกรรมพัฒนา
ผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เพชรบูรณ์*

TEAMWORK AFFECTS THE OPERATIONS OF THE STUDENT
DEVELOPMENT ACTIVITY GROUP IN SCHOOLS UNDER THE
PHETCHABUN SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

อัจฉรา ผ่องพิทยา¹, จุฬพวรรณกรณ์ ธนะแพทย์² และ กฤษดา ผ่องพิทยา³

Achara Pongpittaya¹, Chulapunporn Thanaphaet², and Kisda Pongpittaya³

¹มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

¹Bansomdejchaopraya Rajabhat University, Thailand

^{2,3}มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

^{2,3}Phetchabun Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author's Email Address: drchulapunporn@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการทำงานเป็นทีมของกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ 2) เพื่อศึกษาระดับของการดำเนินงานของกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ 3) เพื่อศึกษาระดับความสัมพันธ์ของการทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ และ 4) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ กลุ่มตัวอย่างการวิจัยในครั้งนี้คือครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 361 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น

* Received 20 June 2024; Revised 8 July 2024; Accepted 28 August 2024

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน สหสัมพันธ์พหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบวิธีการคัดเลือกเข้า

ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับการทำงานเป็นทีมของกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ระดับการดำเนินงานของกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการดำเนินงานของกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.80-0.97 และเมื่อพิจารณาการทำงานเป็นทีมและการดำเนินงานของกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่าการทำงานเป็นทีมในด้านทีมข้ามสายงานมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานของกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.97

4. การทำงานเป็นทีมส่งผลต่อการดำเนินงานของกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเรียงลำดับมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านทีมเสมือนจริง รองลงมาคือด้านทีมบริหารตนเอง และด้านทีมแก้ปัญหา ตามลำดับ มีอิทธิพลในการพยากรณ์การดำเนินงานของกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ได้ร้อยละ 96.50 ($\text{Adjust } R^2 = 0.96$) โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนายเท่ากับ 0.10

คำสำคัญ : การทำงานเป็นทีม, กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน, มัธยมศึกษา

Abstract

The objectives of this research were: (1) To study the level of teamwork of the student development activity group in schools under the Phetchabun Secondary Educational Service Area Office. (2) To study the level of operation of the student development activity group in the school under the Phetchabun Secondary Educational Service Area Office. (3) To study the level of teamwork relationships that affect the operation of student development activity group in schools under the

Phetchabun Secondary Educational Service Area Office. and (4) To compare the differences in teamwork that affect the operation of the student development activity group in schools under the Phetchabun Secondary Educational Service Area Office. The samples were used for this research was 361 teachers in schools under the Phetchabun Secondary Education Area Office in academic year 2023 which was obtained by stratified sampling using the school size as a layer, and then a simple random sampling used in the research was carried out by drawing a proportional number of school sizes to obtain the complete number according to the sample size. The data collection instrument used in this research was a 5-level rating scale questionnaire with a query accuracy value between 0.80-1.00. The statistics used in the data analysis include percentages, mean, standard deviations, and Pearson's Correlation Coefficient, multiple correlation and multiple regression analysis by the entry method.

The research findings were revealed as follows:

1. The level of teamwork of the student development activity group in schools under the Phetchabun Secondary Educational Service Area Office was high in overall aspects.

2. The level of operation of the student development activity group in schools under the Phetchabun Secondary Educational Service Area Office is at a high level in overall aspect.

3. The correlation coefficient between teamwork and the operation of the learner development activity group ranged from 0.80 to 0.97. When considering the teamwork and operation of the Learner Development Activity Group. It was found that teamwork in the field of cross-disciplinary teams was statistically significantly correlated with the performance of the student development activity group at the level of 0.05 with a correlation coefficient ($r = 0.97$).

4. Teamwork had a statistically significant impact on the performance of the student development activity group at the level of 0.05. In descending order,

including virtual teams, followed by self-management team and problem-solving team respectively. The student development activity group of schools under the Phetchabun Secondary Education Area Office had an influence of 96.50% (Adjust $R^2 = 0.96$) with a standard deviation of 0.10.

Keywords : Teamwork, Student Development Activity Administration, Secondary Education

บทนำ

การทำงานเป็นทีมเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา อย่างไรก็ตามการทำงานเป็นทีมภายในสถานศึกษาตามกระบวนการบริหารไม่อาจประสบความสำเร็จได้หากปราศจากปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการสร้างทีมงานทั้งจากสิ่งที่มีผลโดยตรงและโดยอ้อมของทีมงาน เพราะงานบางอย่างเป็นงานที่มีหลายหน่วยงานรับผิดชอบ ต้องการความร่วมมืออย่างจริงจังจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ความสามัคคีเพื่อแสวงหาแนวทาง วิธีการ และเป้าหมายใหม่ (ธีระพล เฟ็งจันทร์, 2565: 189) จากการศึกษาผลงานวิจัยของ Pina Tarricone (2021: 6-7) ได้ศึกษาองค์ประกอบของความสำเร็จในการทำงานเป็นทีม พบว่า ความสำเร็จในของทีมงานที่ทำงานร่วมกันต้องประกอบไปด้วยคุณลักษณะ 6 ประการ คือ 1) มุ่งมั่นสู่ความสำเร็จและการเป้าหมายร่วมกัน โดยมุ่งเน้นการทำงานร่วมในเชิงบวก 2) การพึ่งพาซึ่งกันและกัน สมาชิกมีความรับผิดชอบต่อกันและกัน 3) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ มีการยอมรับและความเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 4) การสื่อสารที่เปิดกว้างและข้อเสนอแนะในเชิงบวก มีการหารือ ให้คำปรึกษาในทางสร้างสรรค์ 5) องค์ประกอบของทีมที่เหมาะสม มีการคัดเลือกสมาชิกทีมที่เหมาะสมกับงานที่สอดคล้องกับทักษะเฉพาะด้าน และ 6) ความมุ่งมั่นต่อกระบวนการของทีมความเป็นผู้นำและยอมรับรับผิดชอบ สมาชิกในทีมตระหนักถึงความสำคัญของบทบาทของทุกคนภายในทีม จากผลการศึกษาดังกล่าวสามารถยืนยันได้ว่าการทำงานในลักษณะปัจจุบันควรทำงานเป็นทีม โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรกำหนดประเภทของการทำงานเป็นทีมให้เหมาะสมและสอดคล้องภาระงานที่ได้รับมอบหมายด้วย

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ประกอบด้วย 6 สหวิทยาเขต ประกอบด้วย สหวิทยาเขตเพชรวังโป่ง สหวิทยาเขตเมืองชนแดน สหวิทยาเขตหล่มสัก สหวิทยาเขตหล่มเก่า น้ำหนาว เขาค้อ สหวิทยาเขตไผ่สามพัน และสหวิทยาเขตศรีวิเชียร จำนวน 39 โรงเรียน ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงานในแต่ละสถานศึกษามีความเหลื่อมล้ำและความแตกต่างกันแม้ว่าจะมีการจัดทำโครงสร้างการบริหารองค์การภายในสถานศึกษาที่เน้นให้การทำงานเป็นทีม มีการแต่งตั้งคณะทำงานฝ่ายต่างๆ ในสถานศึกษา และมีการประชุมปรึกษาหารือระหว่างผู้ร่วมงานในสถานศึกษาเพื่อให้เกิดการทำงานเป็นทีม และมีประเภของการทำงานเป็นทีมที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะของวัฒนธรรมองค์กรของแต่ละโรงเรียนซึ่งเป็นเป็นการสะท้อนถึงผลลัพธ์ในการจัดการศึกษาของซึ่งเป็นหัวใจหลักของคุณภาพการศึกษาประเทศชาติ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์, 2567: 13-16)

จากความเป็นมาและความสำคัญที่กล่าว จึงทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีม ตามแนวความคิดของ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2565: 10) ได้จำแนกลักษณะของทีมภายในองค์กรออกเป็น 4 ประเภท ประกอบด้วย 1) ทีมแก้ปัญหา 2) ทีมบริหารตนเอง 3) ทีมข้ามสายงาน และ 4) ทีมเสมือนจริง ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ว่ามีการทำงานเป็นทีม ในลักษณะใด เพื่อให้ได้ข้อมูลเสนอแนะและเป็นแนวทางพัฒนาการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาระดับการทำงานเป็นทีมของกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์
2. ศึกษาระดับของการดำเนินงานของกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์
3. ศึกษาระดับความสัมพันธ์ของการทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์
4. เปรียบเทียบความแตกต่างของการทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนในปีการศึกษา 2566 จำนวน 1,753 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 361 โดยกำหนดตามตารางของ Krejcie & Morgan (1970: 608) จากนั้นใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม คณะผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามแนวคิดจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Check list) สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 การทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) คือระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การดำเนินงานของกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) คือระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คณะผู้วิจัยทำการ ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานเป็นทีมและการดำเนินงานของกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แล้วสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และข้อมูลต่างๆ เพื่อกำหนดเป็นนิยามศัพท์เฉพาะ และสร้างแบบสอบถามโดยให้ครอบคลุมเนื้อหาที่เกี่ยวข้องในแต่ละด้าน ตามแบบสอบถามจากตารางของ บุญชม ศรีสะอาด (2556: 121)

จากนั้นนำแบบสอบถามเสนอต่อเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบการใช้สำนวนภาษา ความถูกต้อง ความครอบคลุมตามขอบเขต และนิยามศัพท์ นำแบบสอบถามที่ปรับตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงด้านเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม และหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายของการสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) รวมไปถึงความครอบคลุมของข้อคำถามและความชัดเจนทางภาษา โดยค่าดัชนี IOC ที่ได้เป็นค่าเฉลี่ยจากความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

ซึ่งเครื่องมือของงานวิจัยนี้มีค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขจนมีความสมบูรณ์และมีความเหมาะสมไปทดลอง (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่เป็นกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (1990: 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.98

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอให้ทางบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ออกหนังสือถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามและการเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยเตรียมระบบและช่องทางการเข้าถึงในการตอบแบบสอบถามออนไลน์ให้พร้อมและอำนวยความสะดวกให้กับครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการให้ข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นคณะผู้วิจัยนำข้อมูลจากระบบแบบสอบถามออนไลน์ที่สมบูรณ์จัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลสถิติ โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 361 คน คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล คณะผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของวิจัย ดังนี้
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์แบบสอบถามข้อมูลสถานภาพของครู โดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์แบบสอบถามการทำงานเป็นทีมของครู โดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายด้านและรายข้อ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์แบบสอบถามการดำเนินงานของกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายด้านและรายข้อ วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทำงานเป็นทีมกับการดำเนินงานกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยรวม วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างตัวการทำงานเป็นทีมกับการดำเนินงานของกลุ่มกิจกรรมพัฒนา โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ของ ชูศรี วงศ์รัตน์ (2561: 79) วิเคราะห์

การทำงานเป็นทีมกับที่ส่งผลการดำเนินงานกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบวิธีการคัดเลือกเข้า (Multiple Regression Analysis–Enter Method)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย การทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ คณะผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ระดับการทำงานเป็นทีมของกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. ระดับการดำเนินงานของกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการดำเนินงานของกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.80-0.97 และเมื่อพิจารณาการทำงานทีมและการดำเนินงานของกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่าการทำงานเป็นทีมในด้านทีมข้ามสายงานมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานของกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.97
4. การทำงานเป็นทีมส่งผลต่อการดำเนินงานของกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเรียงลำดับมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านทีมเสมือนจริง รองลงมาคือด้านทีมบริหารตนเอง และด้านทีมแก้ปัญหา ตามลำดับ มีอิทธิพลในการพยากรณ์การดำเนินงานกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ได้ร้อยละ 96.50 (Adjust $R^2 = 0.96$) โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนายเท่ากับ 0.10

อภิปรายผล

คณะผู้วิจัยสามารถหยาบยกรประเด็นข้อค้นพบที่สำคัญมาอภิปรายผลได้ 4 ประเด็นหลักตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนได้กำหนดบริบทของการทำงานเป็นทีมขององค์กรซึ่งเป็นส่วนประกอบที่มีความสำคัญที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการ

ทำงานเป็นทีม (ดุสิตา เลหาพันธ์, 2562: 190) ดังนั้นการทำงานเป็นทีมจึงมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในขับเคลื่อนการทำงานของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมถึงเป็นการสร้างค่านิยมที่ถูกต้องของการทำงานร่วมกันที่จะไปนำสู่การก่อประโยชน์สูงสุดของการทำงานภายในสถานศึกษาที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญสอดคล้องกับงานวิจัยของ พลอยอัมพิน มาพิจาร (2562: 112) ได้ศึกษาเรื่อง การทำงานเป็นทีมของกลุ่มโรงเรียนสุวรรณสาธุกิจ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า การทำงานเป็นทีมของกลุ่มโรงเรียนสุวรรณสาธุกิจ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายรูปแบบ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกรูปแบบ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ รูปแบบทีมข้ามสายงาน รูปแบบทีมเสมือนจริง รูปแบบทีมบริหารตนเอง และรูปแบบทีมแก้ปัญหา ทั้งนี้รูปแบบทีมแก้ปัญหามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อาจเป็นเพราะว่าการทำงานร่วมกันภายในสถานศึกษาจะดำเนินการในลักษณะรูปแบบของคณะกรรมการตามรายปีการศึกษาที่ผู้บริหารสถานแห่งตั้งขึ้นโดยมอบหมายอำนาจในการดำเนินงานรวมถึงอำนาจในการตัดสินใจให้แก่หัวหน้าของคณะกรรมการชุดนั้นๆ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดาวเทียม บัณฑิต (2563: 142) ที่ได้วิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการทำงานเป็นทีมของบุคลากรในโรงเรียนเฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ด้านการประสานให้ความร่วมมือและการจัดชุดอย่างสร้างสรรค์อยู่ในระดับปานกลาง และยังได้ให้ข้อสังเกตว่าการทำงานเป็นทีมเมื่อมีปัญหาหรืออุปสรรค สมาชิกภายในทีมควรดำเนินการปรึกษาร่วมกัน และนำเรียนไปยังผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่การแก้ไข

2. การดำเนินงานของกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านกิจกรรมแนะแนว ด้านกิจกรรมนักเรียน และด้านกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาในกำกับของรัฐมีการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2566) ที่มุ่งเน้นการจัดกิจกรรมให้ตอบสนองต่อความหลากหลายของผู้เรียนเป็นสำคัญผ่านการปฏิบัติจริงของผู้เรียนโดยมีการทำงานร่วมกับครูผ่านการให้คำปรึกษา รวมถึงชุมชนโดยรอบมีส่วนร่วมสนับสนุนในการจัดกิจกรรมที่เกิดจากความสนใจของผู้เรียนอย่างแท้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ บัญญัติ ขอบจิตต์ (2563: 89) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อ

เสริมสร้างทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 พบว่าการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่สอดคล้องต่อหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สามารถปลูกฝังความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก รวมถึงการ เสริมสร้างความรู้และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต สามารถบริหารตนเองได้และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข

3. การทำงานเป็นทีมมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานของกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่ามี ความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ โดยมีค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง 0.795-0.974 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ใน ระดับสูง ที่เป็นเช่นนั้นอาจเนื่องมาจากการทำงานเป็นทีมภายในสถานศึกษาจะส่งผลในทิศทางที่ดีต่อ การดำเนินงานของกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องความร่วมมือร่วมใจ จากสมาชิกภายในทีมที่มีการสร้างความไว้วางใจระหว่างกัน โดยมีการกำหนดบทบาทและความ รับผิดชอบต่อสมาชิกที่สอดคล้องกับความเป็นปัจเจกบุคคลได้อย่างเหมาะสม และจะต้องมีการ กำหนดประเภทของการทำงานเป็นทีมให้สอดคล้องต่อภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งสอดคล้องต่อ งานวิจัยของ ลัดดาวรรณ ศรีหาบุตร (2565: 128) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็น ทีมกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการใน สถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05

4. การทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 โดยการทำงานเป็นทีมในทุกรูปแบบสามารถร่วมกันพยากรณ์การดำเนินงานของกลุ่ม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ร้อยละ 96.50 โดยการทำงานเป็นทีมรูปแบบทีมเสมือนจริง มีอำนาจการพยากรณ์สูงสุด รองลงมา ได้แก่ รูปแบบทีมบริหารตนเอง และรูปแบบทีมแก้ปัญหา ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนั้นเนื่องมาจากกลุ่ม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเกิดจากการรวมตัวของบุคลากรที่มาจากต่างกลุ่มสาระ จึงจำเป็นต้องมีการ กำหนดลักษณะการทำงานเป็นทีมที่สมาชิกภายในทีมมีความสามารถสูง (พอชาย พิงไชย, 2564) สอดคล้องกับแนวคิดของ แนวของ Forest S. Decker (2020) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับประเภทของทีม และการสร้างทีมที่มีประสิทธิภาพ พบว่าประสิทธิภาพขององค์กรขนาดใหญ่ขึ้นอยู่กับการทำงานเป็นทีม

มีการกำหนดรูปแบบให้สอดคล้องเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการทำงานในองค์กร โดยรูปแบบทีมงานจะจำแนกตามวัตถุประสงค์ที่พบบ่อยที่สุดในองค์กร ได้แก่ ทีมบริหารตนเอง ทีมแก้ปัญหา ทีมเสมือนจริง ทีมข้ามสายงาน ทีมผู้นำ ทีมที่กำกับตนเอง ทีมไม่เป็นทางการ และทีมแบบดั้งเดิม

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูให้ความสำคัญในการติดตามและประเมินผลเพื่อหาข้อบกพร่องหรืออุปสรรคในการทำงาน โดยการร่วมกันในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันเพื่อให้การทำงานที่ก่อเกิดความเป็นรูปธรรมที่สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงการทำงานในครั้งต่อไป เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาในการทำงานร่วมกัน
2. จำเป็นต้องมีการประชุมชี้แจงแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ให้แก่ผู้เกี่ยวข้องทราบเพื่อให้สามารถปฏิบัติได้ไปในทิศทางเดียวกันบนพื้นฐานตามความสนใจของผู้เรียน
3. การทำงานของครูในสถานศึกษาจำเป็นต้องมีการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมที่กำหนดรูปแบบของการทำงานร่วมกันอย่างเหมาะสมเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการดำเนินงานของกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สามารถดำเนินการได้อย่างบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมในด้านต่างๆ โดยต้องมีการสร้างแรงขับเคลื่อนการทำงาน มีการกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของภาระงานที่สอดคล้องต่อลักษณะของทีมอย่างเหมาะสม
4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรแนะนำและส่งเสริมรูปแบบการทำงานเป็นทีมครูให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา ได้แก่ รูปแบบทีมเสมือนจริง รูปแบบทีมบริหารตนเอง และรูปแบบทีมแก้ปัญหา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการทำวิจัยต่อยอดศึกษาแนวทางการพัฒนาการทำงานเป็นทีมในรูปแบบทีมแก้ปัญหาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า การทำงานเป็นทีมในรูปแบบทีมแก้ปัญหาเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษามากที่สุด
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหรือการสร้างทีมที่มีประสิทธิภาพที่ส่งเสริมหรือพัฒนาต่อด้านกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานของกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์มีค่าเฉลี่ยน้อย

3. การศึกษาแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์

เอกสารอ้างอิง

- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2561). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์นิมิต.
- ธีระพล เพ็ญจันทร์. (2565). การบริหารจัดการสถานศึกษา. อุตรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- ดุสิตา เลหาพันธ์. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย, 9(3), 181-193.
- ดาวเทียม บัณฑิต. (2563). สภาพและปัญหาการทำงานเป็นทีมของบุคลากรในโรงเรียนเฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- บัญญัติ ขอบจิตต์. (2563). การบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่มที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- พลอยอัมพัน มาพิจาร. (2562). การทำงานเป็นทีมของกลุ่มโรงเรียนสุวรรณสาธุกิจ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 10(1)ม 103-116.
- พอชาย พิงไชย. (2564). การบริหารงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. วารสารบัณฑิตศึกษา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 9(2), 353.
- ลัดดาวรรณ ศรีหาบุตร. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3. วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 23(1), 118-131.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2565). การสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ.

กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.

กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์. (2567). รายงานผลการดำเนินงานประจำปี

งบประมาณ พ.ศ. 2567 รอบ 6 เดือน. เพชรบูรณ์: สิ่งพิมพ์กลุ่มนโยบายและแผน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์.

Cronbach, L. J. (1990). Essentials of psychological testing. 5th ed. New York: Harper Collins.

Forest, S. D. (2020). Types of teams and effective team building. Kansas City, Missouri: Baker College, Center for Graduate Studies.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3): 607–610.

Pina Tarricone. (2021). Successful teamwork: A case study. New South Wales: Higher Education Research and Development Society of Australasia, Inc.